

Debat

Redaktør: Susan Knorrenborg
 I reaktionen: Espen Fyhrie og Oliver Riel
 Mail: debat@information.dk, Tel: 3369 6000, Fax: 3369 6110

Unge avislæsere er et særsyn. Kun 8 pct. af de 13-14-årige læser avis.
 FOTO: MIKAL SCHLOSSER/SCANPIX

Realityprogrammer skaber også demokratiske borgere

I debatten om mediestøtten er det hyppigt blevet fremhævet, at pressens bidrag til demokratiet primært ydes af aviserne. Derfor har bekymringen over unges avisforagt været stor. Men faktisk spiller Facebook-snak og reality-tv som f.eks. 'Den dag, hvor mændene byttede kvinder' en stor rolle i hverdagsdemokratiet

Kronik

af Kim Schrøder, Kirsten Drotner og Christian Kobbarnagel

Formanden for regeringens mediestøtteudvalg Henning Dyremose gav i foråret udtryk for, at det er et demokratisk problem, at den nuværende støtteordning favoriserer ældre, ressourcerstærke borgere ved at støtte papiraviserne, mens den ikke tilgodeser de medier, som yngre og ikke så veluddannede borgere bruger i hverdagen.

Her kort for Dyremoseudvalget afleverer sin rapport om fremtidens mediestøtte, lader der allerede til at være stor opbakning - både blandt politikere og i mediebranchen - til at gøre mediestøtten platformsnøtral, så staten støtter alt relevant nyhedsindhold, uanset hvilken medieplatform det formidles på.

Der kan derfor være god grund til at se nærmere på, hvilke medieplatforme de ikke-avislæsende samfundsgrupper faktisk benytter i hverdagen. Et sådant vidensgrundlag findes blandt andet i en ny stor undersøgelse af børn og unges mediebrug, som forskningscentret DREAM på Syddansk Universitet og Roskilde Universitet offentliggjorde.

Undersøgelsen, der omfatter aldersgruppen 13-23 år, viser, hvilke medieteknologiske platforme børn og unge faktisk befinder sig på. Den leverer dermed en grundviden om mediebrug, som man må forholde sig til, inden man går videre til at klarlægge, om de forskellige platforme nu også formidler et demokratisk relevant indhold.

Sociale medier topper

Undersøgelsen viser, at unge i dag bruger hele mediepaletten og maler med stort set alle pensler. Dog bekræftes det, at papiravisen spiller en marginal rolle i de 13-23-åriges medieforbrug.

Undersøgelsen ser på alle mediers popularitet blandt unge, på tværs af om de opfylder mere traditionelle tilbageledede funktioner som information og oplevelse/un-

derholdning, eller mere fremadlænte funktioner som social interaktion/kommunikation, spil og kreativ fremstilling af egne digitale medieprodukter. Resultatet er en top-10 over de mest populære medier blandt unge (se tabellen).

Sociale medier og interpersonelle kommunikationsteknologier som sms og sociale netsteder topper listen. Også chatfunktioner, enten via sociale netsteder eller andre netbårne kanaler, ligger højt og følger de senere års eksplosion i brugen af sociale kommunikationsmedier.

Det betyder dog ikke, at de unge har forladt de mere traditionelle all round-medier som tv, radio og informationssøgning på computer. Mere end to tredjedele i aldersgruppen ser tv på daglig

basis, en tredjedel lytter til radio dagligt, ligesom nettet anvendes hyppigt til informationssøgning både i skolen og fritiden.

Den opmærksomme avislæser vil sikkert have bemærket, at traditionel avislæsning slet ikke når ind på listen over de unges medieforbrug. Kun 12 pct. læser avis dagligt. Og intet tyder på, at avislæsning stiger voldsomt med alderen. Kun 8 pct. blandt de 13-14-årige læser avis. For 19-20-årige er tallet 16 pct.

De unge vil med andre ord have stærk social kommunikation, tv, radio og internet. Avisen lader de imidlertid ligge.

Mange veje til demokrati

Den tendens har gennem tiden givet anledning til dybepanderynker. For risikerer vi

ikke, at de unge går glip af medier med demokratisk relevans?

For at besvare det spørgsmål er det afgørende at finde ud af, hvor stor en del af det medieindhold, som danske unge oplever eller skaber, der kan siges at være demokratisk relevant? Hvilke medier fungerer som en demokratisk ressource for unge?

Svaret afhænger af, hvor snævert man definerer fænomenet demokratisk relevans. Med en snæver definition, der kræver omfattende politisk journalistik, vil selv mange aviser have svært ved at nå målet.

I stedet kan man anlægge en mere rummelig definition, der anerkender, at næsten alle offentlige emner fra sundhed, miljø og uddannelse til medieforhold, sport og 'de kendte' peger ind i det demokratiske felt.

Hermed bliver en lang række af gamle og nye medier ikke mindst i kraft af de samtaler, de kan igangsætte mellem mennesker i hverdagen, i familien, i boligkvarteret, på arbejdet, i sportsklubben - og på nettet.

Hverdagsdemokrati

Nyere forskning i online- og sociale medier dokumenterer, at den demokratiske samtale ofte dukker op, hvor man måske mindst skulle vente det. Reks. blandt fodboldfans

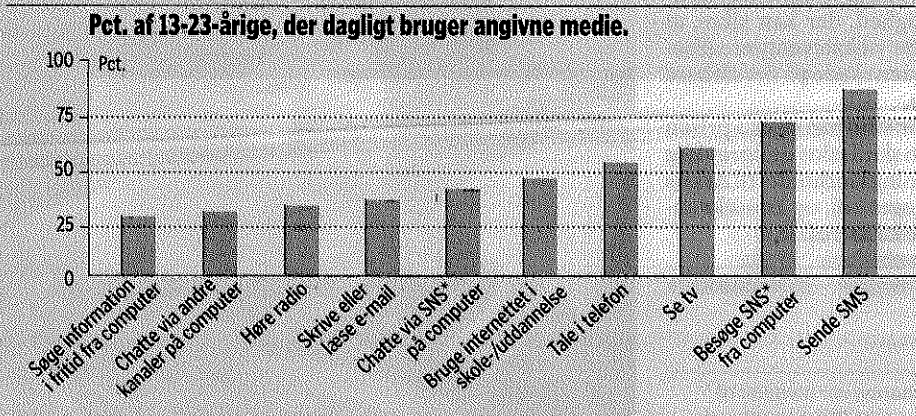
i deres fodboldklubs sociale online chatrum, hvor de midt imellem snak om kampe og resultater pludselig er i gang med at diskutere holdninger til racistiske udtalelser om klubbens farvede spillere; eller blandt tv-seere, der følger reality-serien *Den dag, hvor mændene byttede kvinder*, og på seriens netsted diskuterer kønsroller, opdragelse og livsformer.

Deltagerne i den slags debatter føler ikke nødvendigvis, at de er trådt ud af hverdagsrollen og nu er aktører i en politisk offentlighed.

I den traditionelle politiske teori er det at være borger kun noget, man er, når man har lagt følelser og lidenskab bag sig og med fornuften som eneste drivkraft diskuterer og argumenterer med andre borgere i en politisk ramme. Men ifølge nyere teorier om hverdagsborgerskab er politik dybt indlejret i hverdagen, sådan at der er en glidende overgang mellem hverdag og politik, med gamle og nye medier som smidige katalysatorer. Et eksempel: I efteråret 2010 diskuterede

Der er en glidende overgang mellem hverdag og politik, med gamle og nye medier som smidige katalysatorer

De unges medietop-ti

Kilde: Christian Kobbarnagel, Kim Schrøder og Kirsten Drotner, Unges medie- og museumsbrug: sammenhænge og perspektiver, DREAM Rapport 2011. Kan hentes på <http://www.dream.dk/>

Note: *Sociale netsteder

